

установленим типом токсину знизився з 50,8 % у 1955-1985 та 43,41 у 2017-2019 до 18,37 % у 2021, що не дозволяє достовірно оцінити розподіл типів патогенів серед досліджених випадків, серед яких наразі переважає тип Е, пов'язаний з рибними продуктами.

Сумнозвісний спалах ботулізму в 1933 році в місті Дніпропетровську, де захворіло 230 осіб, з яких 94 особи померло (летальність – 41%) через консервовану кабачкову ікру, виготовленою на підприємстві харчової промисловості в місті Одеса, призвів до посилення контролю щодо обробки фабричної консервації на багато десятиріч. Протягом 1955-2016 років майже 100% випадків ботулізму в Україні були обумовлені продуктами харчування, виготовленими в домашніх умовах. Але за період 2017-2018 років частка продуктів харчування з торгівельних мереж, які стали причиною ботулізму, різко виросла до 32,56% (84 випадки), а Case-Fatality Rate ботулізму від харчових продуктів, які придбані споживачами в торгівельних мережах в 2017-2018 роках, становила 8,06% або 5 померлих. У 2019 відсоток ботулізму через куплені фабричні продукти становив 10,15%, у 2020 13,85%, але знизився до 9,18% у 2021.

Висновки. В Україні зберігається тенденція до зниження загального числа випадків ботулізму, зокрема, викликаних м'ясними продуктами, та збільшенні частки ботулізму через рибні продукти. Продовжують реєструватися випадки ботулізму через виготовлені фабрично продукти.

Воєнний стан 2022–2023 років, ймовірно, призводить до збільшення споживання консервованої продукції як цивільним населенням, що знаходиться в евакуації, так і особовим складом ВСУ. Причому консервація може надходити як фабрична, зібрана волонтерами, так, можливо, й домашнього виробництва, що не виключає ризику ускладнення епідемічної ситуації щодо ботулізму.

ПОШКОДЖЕННЯ ЛІСОВИХ МАСИВІВ ЯК ФАКТОР НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ

Сибірна Р.І., Сибірний А.В.

Львівський державний університет внутрішніх справ,

Національний університет «Львівська політехніка»;

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Лісові масиви України являють собою могутній природний чинник, що визначається захисними, охоронними, рекреаційними, сировинними та іншими корисними функціями, впливає на клімат, ґрунти, умови формування поверхневого стоку та, в цілому, на життєдіяльність людського суспільства. Ліси вкривають 15,6 % території нашої держави, що свідчить про її лісодефіцитність, а особливості використання лісу сьогодні стало підсумком господарської діяльності багатьох поколінь.

Як відомо, раціональне використання лісосировинних ресурсів базується на встановленні оптимального розміру головного користування на основі їх стиглості, якісної структури та напрямку ведення господарства. Разом з тим, надмірна експлуатація лісосічного фонду неминуче призводить до його

виснаження, а занадто помірна – до зменшення обсягів лісокористування, погіршення вікової та якісної структури лісового фонду за рахунок нагромадження перестійних деревостанів.

Не дивлячись на значний вітчизняний досвід ведення лісового господарства та розвинуту нормативну базу лісової галузі, діючі принципи ведення лісового господарства України повною мірою не відповідають сучасним тенденціям.

На даний час особливості ведення лісового господарства та ряд інших факторів регіонального характеру спричинили значний ріст злочинності, пов'язаної із знищенням або пошкодженням лісових масивів. При цьому слід відзначити, що не на користь ведення лісового господарства останнім часом були здійснені зміни структурної організації адміністративних органів державних лісгосподарських підприємств. Зокрема, досвід сусідніх держав у галузі управління лісовим господарством і відпуском лісової продукції виявився не зовсім придатним для території західних областей України. В результаті проведеної реформи практично зникла середня ланка працівників сучасних держлісгоспів, найбільш досвідчених лісоводів–практиків, а основна адміністративна структурна одиниця – лісництво, перетворилася у окремі дрібні структури з обмеженою площею лісового фонду. Це в значній мірі призвело до послаблення державного нагляду і контролю за лісовими масивами, відпуском товарної продукції, що неминуче веде до зростання кількості зловживань і правопорушень при веденні лісового господарства.

Зараз ріст криміногенної ситуації у лісовому господарстві посилюється різким погіршенням економічного стану населення найбільш лісистих районів України, особливо в гірських регіонах. Так, відсутність постійних робочих місць призводить до частих випадків самовільних рубок технічно цінних деревних видів, появи стихійних, малоефективних у технічному аспекті деревообробних підприємств, що реалізують дрібнотоварну лісопилну продукцію незаконним шляхом. Причому, порушення кримінального законодавства спостерігається на всіх стадіях розвитку і формування лісових насаджень: доглядові рубання (освітлення, прочистки, прорідження), санітарні рубки та головне користування.

Значної шкоди зазнають лісові масиви природо-заповідних територій від антропогенного впливу в результаті рекреаційної діяльності. Несанкціоновані групи туристів часто порушують заповідний режим територій, вирубують або пошкоджують цінні деревно-чагарникові види, здійснюють неконтрольовані підпали, що призводять до великомасштабних лісових пожег.

Таким чином, належне збереження лісових масивів з метою подальшого покращення життєдіяльності людського суспільства вимагає на законодавчому рівні удосконалення нормативної бази щодо оптимізації екологічної ситуації, та підвищення екологічної культури населення.